

34761 - عدم رمی جمرات در روز دوازدهم از روی اشتباه

سوال

فردی رمی جمرات را در روز دوازدهم ترک نموده و گمان کرده که این همان استعجال است و همان روز به سوی سرزمینش حرکت کرده و طواف وداع را نیز به جای نیاورده. حکم حج وی چیست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

«حج او صحیح است، زیرا رکنی از ارکان حج را ترک نکرده، ولی در صورتی که شب دوازدهم را در منی نبوده سه واجب را ترک کرده است:

واجب اول: ماندن شب دوازدهم در منی.

واجب دوم: رمی جمرات در روز دوازدهم.

واجب سوم: طواف وداع.

بر شما واجب است که برای هر یک از این سه واجب یک قربانی در مکه انجام دهید و بر فقرا توزیع نمایید». (۵۶۶).

زیرا کسی که یکی از واجبات حج را ترک کند بر وی یک قربانی واجب است (برای هر واجب یک قربانی) که باید در مکه ذبح شده و بر فقرا توزیع شود.